

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ  
ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНО-ЕКОНОМІЧНИЙ  
УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра лісового та садово-паркового господарства  
Управління лісового та мисливського господарства у Херсонській області  
Державне спеціалізоване лісозахисне підприємство «Херсонлісозахист»  
Державне підприємство «Степовий ім. В.М. Виноградова філіал УкрНДІЛГА»

Матеріали III-ої Всеукраїнської науково-практичної конференції здобувачів  
вищої освіти та молодих учених

**«Наукові читання імені В.М. Виноградова»**



*18-19 травня 2021 року, м. Херсон*

Херсон – 2021

«Наукові читання імені В.М. Виноградова»: Матеріали III-ої Всеукраїнської науково-практичної конференції здобувачів вищої освіти та молодих учених. 18–19 травня 2021 року – Херсон: 2021. – 106 с.

В збірку увійшли матеріали з питань методики викладання у вищій школі, екології рослин та природно-заповідної справи, теоретичних і прикладних аспектів інтродукції рослин, сучасних напрямків садово-паркового господарства, захисту рослин, дендрології, лісовідновлення, агролісомеліорації, фітомеліорації, лісівництва та лісознавства.

Відповідальні за випуск: Омелянова В.Ю.

Збірник підготовлено з оригіналів доповідей без літературного редагування. Всі матеріали представлені в авторській редакції, редколегія не несе відповідальності за недостовірність представленої авторами інформації.

Херсонський державний аграрно-економічний університет, 2021

## Оргкомітет конференції

Кирилов Ю.Є.	Голова оргкомітету ректор Херсонського державно аграрно-економічного університету
Члени оргкомітету:	
Бойко П.М.	кандидат біологічних наук, доцент, декан факультету рибного господарства та природокористування ХДАЕУ
Бойко Т.О.	кандидат біологічних наук, доцент кафедри лісового та садово-паркового господарства ХДАЕУ
Дементьєва О.І.	кандидат сільськогосподарських наук, в.о. зав. кафедри лісового та садово-паркового господарства ХДАЕУ
Головащенко М.Ф.	кандидат сільськогосподарських наук, доцент кафедри лісового та садово-паркового господарства ХДАЕУ
Котовська Ю.С.	асистент кафедри лісового та садово-паркового господарства ХДАЕУ
Стрельчук Л.М.	асистент кафедри лісового та садово-паркового господарства ХДАЕУ
Омелянова В.Ю.	асистент кафедри лісового та садово-паркового господарства ХДАЕУ

## ЗМІСТ

### I. ІСТОРИЧНІ АСПЕКТИ РЕГІОНАЛЬНИХ ПРИРОДНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

<b>БОЙКО Т.О., НАГОРНИЙ Д.Р.</b> Історія озеленення міста Скадовськ	7
<b>СЕМЕНЮК С.К., ШЕЙГАС І.М., ГУЛИК І.Т.</b> З історії інтродукції диких ратичних тварин на острові Джарилгач	11
<b>ТИМОЩУК І.В., ГЛОД О.І.</b> Вивчення особливостей і закономірностей виникнення лісових пожеж протягом 2020 року та за 16-річний період спостережень у межах держлісфонду Херсонської області	14

### II. ЛІСІВНИЦТВО ТА ЛІСОЗНАВСТВО

<b>КОВАЛЬСЬКА М. О., КИЧИЛЮК О. В.</b> Аналіз лісокультурного фонду Цуманського лісництва державного підприємства «Цуманське лісове господарство»	18
<b>ЛУКАШЕВИЧ Е. Ю., КИЧИЛЮК О. В.</b> Добір схем змішування лісових культур у ДП «СЛАП «Локачіагроліс»	20
<b>НОВІК Б. Ю., КИЧИЛЮК О. В.</b> Аналіз лісокультурного фонду Дубечнівського лісництва державного підприємства «Старовижівське лісове господарство» <sup>1</sup>	22
<b>ХОЗЕЙ Е.С.</b> Захист ліс від негативних факторів	24
<b>ШЕЙГАС І.М., ГУЛИК І.Т., СЕМЕНЮК С.К.</b> Перспективи ведення вольтерного мисливського господарства в Україні	26

### III. ЛІСОВІДНОВЛЕННЯ, АГРОМЕЛІОРАЦІЯ, ФІТОМЕЛІОРАЦІЯ

<b>ГОЛОВАЩЕНКО М. Ф., ШИМАН Г. В.</b> Щодо нормативів рубок догляду в штучних сосняках ДП «Збур'ївське ЛМГ»	30
<b>КУРИЛЕНКО К.В, ТЕРЕЩЕНКО Л.І.</b> Дослідження шишок та насінної продуктивності кліматипів сосни звичайної у географічних культурах Донеччини	33
<b>ПИСАРЄВ В.В.</b> Особливості ведення господарства у захисних лісових насадженнях Херсонської області	36
<b>РУМЯНЦЕВ М. Г., ЛУК'ЯНЕЦЬ В. А.</b> Особливості проведення освітлення механізованим способом у природних дубових молодняках Лівобережного Лісостепу	40

антропогенних чинників, що сприяли виникненню та перебігу кожної окремої пожежі і мали вплив на неї. Наявність інформаційної бази щодо часових та просторових особливостей виникнення пожеж та їх зонування, якісного та кількісного складу насаджень, що постраждали під час пожежі дає змогу розробити алгоритм дій щодо зменшення негативних наслідків пожеж та створити відповідні рекомендації для впровадження у виробництво.

#### *Список використаних джерел*

1. Тимошук І.В. Проблема зменшення площ лісів на Нижньодніпровських пісках за рахунок виникнення пожеж природного та антропогенного характеру. Науково-практична інтернет-конференція «Наукові читання імені В.М. Виноградова» присвяченої 5-річчю заснування кафедри лісового та садово-паркового господарства ДВНЗ «ХДАУ». 23-24 травня 2019 р. м. Херсон. «ДВНЗ ХДАУ», 2019. – С. 51-56.
2. Тимошук І.В. Проміжний звіт з держб'юджетної теми № 7 по ДП «Степовий філіал УкрНДІЛГА»: «Вивчити особливості пірогенного пошкодження лісів в різних природних зонах України та розробити заходи щодо зменшення їх негативних наслідків» за 2020 рр. /Тимошук І.В./ № держреєстрації: 0120U101893. Олешки, 2020. – 87с.

## **II ЛІСІВНИЦТВО ТА ЛІСОЗНАВСТВО**

### **АНАЛІЗ ЛІСОКУЛЬТУРНОГО ФОНДУ ЦУМАНСЬКОГО ЛІСНИЦТВА ДЕРЖАВНОГО ПІДПРИЄМСТВА «ЦУМАНСЬКЕ ЛІСОВЕ ГОСПОДАРСТВО»**

**КОВАЛЬСЬКА М. О.**

здобувачка 3 курсу факультету біології та лісового господарства

**КИЧИЛЮК О. В.**

к.с.-г.н., доцент кафедри лісового та садово-паркового господарства.

*Волинський національний університет імені Лесі Українки, м. Луцьк*

Біологічна стійкість лісових насаджень значною мірою залежить від складу майбутнього деревостану. Чисті деревостани із однієї деревної породи простіше створювати, вони мають більшу сортименту продуктивність, проте низьку стійкість до збудників хвороб та шкідників, а змішані – навпаки. Враховуючи лісівничі особливості головних, супутніх і підгінних порід при створенні культур, а також умови місцезростання, необхідно старанно дотримуватись правильного відсоткового співвідношення всіх компонентів лісу. Це досягається вибором відповідних способів і схем змішування [1].

Для забезпечення біологічної стійкості лісонасаджень України у 2007 році було прийнято нові «Правила відтворення лісів» [2], згідно з якими чисті

лісові культури дозволено створювати лише у жорстких лісорослинних умовах (А0, А1), а в усіх інших випадках необхідно створювати змішані ліси.

Цуманське лісництво ДП «Цуманське лісове господарство» розташоване в південно-східній частині Волинської області на території двох адміністративних районів: Луцького і Камінь-Каширського. Кліматичні, ґрунтові та інші природні умови сприяли виникненню тут високопродуктивних соснових, дубових і дубово-соснових деревостанів, багатих на чагарникову і трав'янисту рослинність. Розподіл лісокультурного фонду лісництва за схемами змішування за період 2016-2020 рр. наведений у табл. 1.

Із табл. 1 видно що, на чисті насадження припадає лише 5,5 % площі лісокультурного фонду за 5-річний період. Таким чином, можна констатувати дотримання «Правил відтворення лісів», які набули чинності з 1 березня 2007 р., адже 94,5 % насаджень займають змішані культури.

Таблиця 1

Розподіл площі створених лісових культур

Схеми змішування	Площа, га	Відсоток відносно загальної площі, %
1 р. Влч	1,6	1,1
9 р. Влч 1 р. Сз	0,8	0,6
8 р. Дз 2 р. Влч	2,9	2
8 р. Дз 2 р. Яле	1,4	1
7 р. Дз 3 р. Влч	1,0	0,7
7 р. Дз 3 р. Сз	6,1	4,2
7 р. Дз 2 р. Сз 1 р. Мде	8,7	6,1
8 р. Мде 2 р. Яле	0,3	0,2
1 р. Сз	6,2	4,4
9 р. Сз 1 р. Бп	23,2	16,3
9 р. Сз 1 р. Дч	2,5	1,8
8 р. Сз 2 р. Бп	34,4	24,1
8 р. Сз 2 р. Влч	4,7	3,3
8 р. Сз 2 р. Дч	3,4	2,4
7 р. Сз 3 р. Бп	18,5	13
7 р. Сз 2 р. Бп 1 р. Дч	9,7	6,8
7 р. Сз 2 р. Влч 1 р. Бп	2,2	1,6
7 р. Сз 2 р. Влч 1 р. Дз	1,5	1
7 р. Сз 3 р. Дз	1,2	0,8
7 р. Сз 3 р. Дч	11,8	8,3
5 р. Сз 3 р. Дз 2 р. Яле	0,4	0,3
<b>Разом</b>	<b>142,5</b>	<b>100,0</b>

Аналіз лісокультурного фонду Цуманського лісництва ДП «Цуманське лісове господарство» показав, що створені за останні п'ять років лісові культури характеризуються великою різноманітністю схем змішування. Найбільша площа припадає на насадження із панівною породою *Pinus sylvestris* L. (84,1 %).

### *Список використаних джерел*

1. Гордиенко М. И. Культуры сосны и их защита от вредителей и болезней / М. И. Гордиенко, Н. Н. Падей, А. В. Цильорик. – К. : Изд-во УСХА, 1992. – 157 с.
2. Правила відтворення лісів, затверджено Постановою КМУ від 1 березня 2007 р. № 303 / Кабінет Міністрів України. – К. : Держкомлісгосп України, 2007. – 5 с.

## **ДОБІР СХЕМ ЗМІШУВАННЯ ЛІСОВИХ КУЛЬТУР У ДП «СЛАП «ЛОКАЧІАГРОЛІС»**

**ЛУКАШЕВИЧ Е. Ю.**

здобувачка ІV курсу факультету біології та лісового господарства

**КИЧИЛЮК О. В.**

к.с.-г.н., доцент кафедри лісового та садово-паркового господарства,  
*Волинський національний університет імені Лесі Українки, м. Луцьк, Україна*

Тези є частиною дослідження поширеності та впливу на природне поновлення дуба червоного, як інвазійного виду. У роботі представлені результати аналізу лісокультурного фонду ДП «СЛАП «Локачіагроліс» за схемами змішування.

Ключові слова: Інвазійні види, дуб червоний, схеми змішування, лісові культури, інтродуцент.

Ліси виступають основними осередками збереження біорозмаїття, здійснюють позитивний вплив на формування мікроклімату, захищають антропогенно змінені ландшафти від несприятливих природних та техногенних факторів. Для забезпечення якісного виконання усіх перелічених завдань важливу роль відіграє правильний добір складу майбутніх насаджень, який залежить у першу чергу від територіального місця розташування.

Державне підприємство СЛАП «Локачіагроліс» розташоване в зоні Лісостепу. Головними породами є сосна звичайна (*Pinus sylvestris* L.), дуб звичайний, ялина європейська, береза повисла та ін. У ДП СЛАП «Локачіагроліс» за останні 7 років було створено 148,2 га лісових культур, які характеризуються значною різноманітністю схем змішування (табл. 1). Схеми змішування, наведені в табл. 1, було взято з «Книги лісових культур